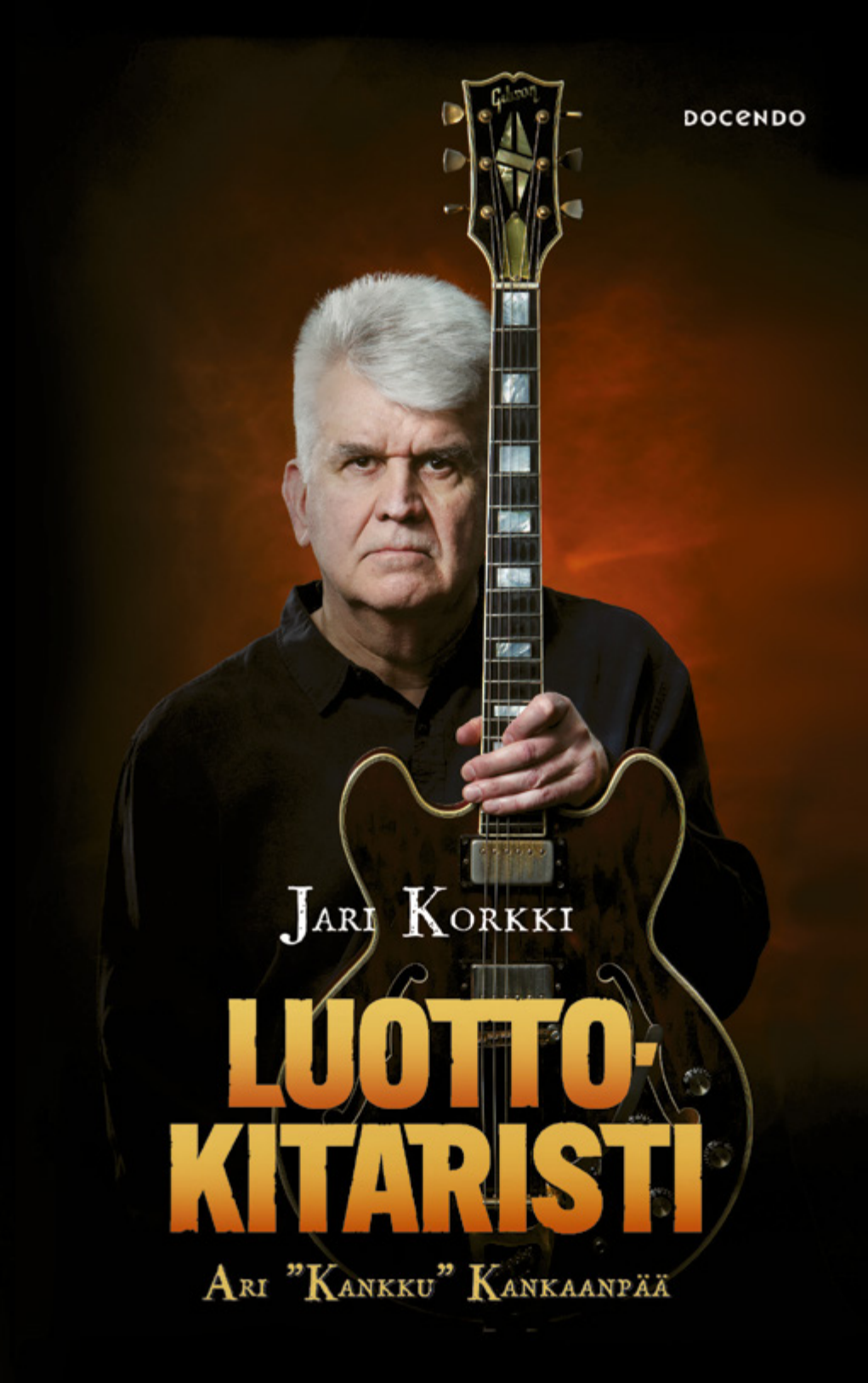

DOCENDO

JARI KORKKI

LUOTTO- KITARISTI

ARI "KANKKU" KANKAANPÄÄ

LUOTTO- KITARISTI

JARI KORKKI

LUOTTO- KITARISTI

ARI "KANKKU" KANKAANPÄÄ

DOCENDO

Ensimmäinen painos

© Jari Korkki ja Docendo 2026

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Kansi: Jarkko Lemetyinen

Taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

Kuvat: Ari Kankaanpään arkisto ellei toisin mainita

ISBN 978-952-850-933-2

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

*Antille, Jussille, Martille, Kirsille, Jopelle, Mikalle, Vexille,
Paulille ja kaikille muillekin edeltä menneille*

SISÄLLYS

Intro	9
Luistimet jalkaan ja menoksi	13
Musakoneet soimaan Nekalassa	23
Treenikämpiltä keikoille.....	27
Irwin Goodman – Kumpi ajaa?	39
Frederik painosti laulajaksi.....	47
Ei pelkkää Huuhaata.....	59
Tummat silmät, ruskea tukka – Paulan bändiin.....	67
Musakauppias ja Kikka	73
Teatterimontusta kajahtaa	99
Patesta Pauliksi – Tyttäreni kummisetä.....	113
Juice – ”Kankaanpää, lähetään soitteleen”	139
Laulajan testamentti	159
Kuka – Muokatun joululaulun arvoitus.....	169
Kannu Vaakunaa – Ja ehkä toinenkin	177

Opissa ja ojennuksessa	193
Vexin faksit	219
Kankku ja Manserock?	231
Mersuhumppaa Hanhiniemen kanssa	249
En jää pelkäämään	257
Miten biisit syntyvät?	263
Onko vielä jotain tekemättä?	271
Jälkisanat Lamminpäästä	281

Liitteet

Liite 1: Pate Mustajärven levyttämät Ari Kankaanpään kappaleet	286
Liite 2: Ari Kankaanpään sävellykset Vexi Salmen teksteihin	288

Henkilöhakemisto	290
------------------------	-----

INTRO

Olin toki tuntenut kitaristi Ari ”Kankku” Kankaanpään aiemminkin, mutta muistan ensimmäisen varsinaisen keskustelumme varsin hyvin. Tesoman jäähallissa – jota tuolloin vielä kutsuttiin Ikurin halliksi – pelattiin musiikkiväen jääkiekko-ottelu. Ainakin Popedan kaveireita oli pelaamassa. Itse en pelannut vaan selostin, koska Radio 957:n avustajana toiminut Epe Helenius alias dj. Pertti Ström oli minua selostamaan pyytänyt. Ei selostusta kai sentään radiossa lähetetty, mutta ehkä pelaajat saivat uutta puhtia siitä, että reaaliaikainen selostus kaikui hallin ämyreistä. Itse pelistä en tietenkään muista mitään.

Vuosi oli arvatenkin 1990 tai ainakin hyvin lähellä sitä. Ainakin jäähalli (1989) oli vielä uusi. Vaikka halli sijaitsee aivan Tesomajärven kupeessa, siitä puhuttiin Ikurin hallina, koska sen rakennutti urheiluseura Ikurin Vire. Varsin pian halli päätyi kaupungin omistukseen, mutta se on kokonaan toinen juttu.

Pelin jälkeen oli tietysti saunailta, jossa Kankku otti puheeksi radion soittolistat. Että 957:ssäkin on kuulemma jo sellaisia puuhattu, mikä ei ole ollenkaan hyvä juttu. Selitin, että asia on vähän monimutkaisempi. Että soittolistoilla on muutakin tehtävää kuin pakottaa radionkuuntelijan korviin yhtä ja samaa voimasoittoa. Että Ylen vastikään aloittaneessa Radiomafiassa oli jo koettu ilmiö, jossa Ismo Alangon tuoretta *Kun Suomi putoi puusta* -kappaletta vingutettiin tunnin välein, koska jokainen juontaja halusi omalla vuorollaan sen soittaa. Kipale on tietysti mahtava, mutta jokainen ymmärtää, että toistakymmentä kertaa samalla kanavalla per päivä on sittenkin ehkä hieman liikaa.

Sanoin siis Kankulle, että musiikinhallintajärjestelmän yhtenä tarkoituksena on *estää* suositun kappaleen soiminen liian usein. Vastauksen muistan: ”Sehän onkin siis periaatteessa hyvä juttu.” Ehkä ei nyt ihan niinkään, mutta ainakin Kankaanpää oli valmis pohtimaan ennakonäkemyksestään poikkeaviakin vaihtoehtoja.

Paljon myöhemmin kirjoitin Radio 957:stä ja etenkin tamperelaisen rockmusiikin historiasta kirjassani *Manserock jäi soimaan* (Docendo 2022). Siinä parrasvaloissa paistattelivat tietysti suurimmat tähdet, Juice, Eput ja Popeda etunenässä. Kirjan ilmestyttyä jäi ilmaan leijumaan kysymys, pitäisikö valokeilaa kääntää myös solistista sivumpaan eli säestäjään tai ehkäpä

peräti luottokitaristiin. Docendon tamperelaislähtöinen toimitusjohtaja Harri Simola saattoi minut ja Kankun yhteen vuosien jälkeen ja tässä on tulos. Harrille kuuluvat kiitokset myös työn hienovaraisesta etäohjauksesta.

Ari Kankaanpään ura on hengästyttävä. Hengästyttävä on myös tahti, jolla hän eläytyy tarinoidensa kertomiseen. Lukuisissa Lamminpään talon yläkerran musiikkihuoneessa pidetyissä haastattelusessioissa sain todistaa, miten Kankku aina ja poikkeuksetta ponkaisee pystyyn ja värittää repliikkejään kuin luonnenäyttelijä konsanaan. Siksi kerrontaan oli helppo valita minämuoto, Kankkuhan tässä puhuu.

Lamminpää ja Ikuri esiintyvät tarinassa taajaan, ei vähiten Juice Leskisen ja Pauli ”Pate” Mustajärven vuoksi, mutta myös siksi, että Kankku itse on kotiutunut Lamminpäähän. Itsellenikin kulmat ovat tuttuja, sillä vartuin myöhäiset teinivuoteni Tohlopin rannalla Epilässä, jossa äitini asuu vieläkin. Tiesin kyselemättäkin, missä Leskinen ja Mustajärvi asuivat.

Juicea ja Patea Kankku säesti vuosia, nyt kumpikin on poissa. Paulin sairastuminen ja menehtyminen osuivat kirjan synnyttämisen aikajanelle ja vaikuttivat luonnollisesti omalta osaltaan sekä tekijöiden tunnelmiin että kirjan sisältöön. Tarina alkaa kuitenkin kauempaa, Irwiniäkin säestäneestä bändistä ja sitä edeltävistä ajoista.

Ennen sitä on kuitenkin syytä palata jääkiekkokaukaloon. Kuten seuraavaksi selviää, jääkiekko on Kankulle äärimmäisen tärkeää. Niin ovat myös musiikki ja tällä haavaa tämä kirjakin. Siitä kertoo sekin, että kävimme kirjaan liittyviä puhelinkeskusteluja jopa Leijonien maailmanmestaruuteen päättyneen Suomen ja Sveitsin MM-finaalin ensimmäisellä ja toisella erätauolla.

Kiitän läheisiäni tuesta ja kärsivällisyydestä kirjoitustyön edetessä – ja etenkin silloin, kun se ei ole ollut edetäkseen.

Tampereen Tohlopinrannassa 15. elokuuta 2026

Jari Korkki

LUISTIMET JALKAAN JA MENOKSI

Pitikö minusta tulla ammattimuusikko? Tai edes harrastajakitaristi? Ei tietenkään, koska jo alle kymmenvuotiaana oli päivänselvää, että minusta tulee NHL-kiekkoilija.

Varhaisin lapsuusmuistoni on se, kun Mäkisen Risto kannatteli Atalan kentällä olkapäistä ja tajusin, että kappas, minähän osaankin luistella. Tai miten sen nyt ottaa, mutta tuo on ehkä kuitenkin lapsuusmuistoista se, jota olen halunnut varjella ja kiillottaa. Siitä eteenpäin elämäni oli pelkkää jääkiekkoa, tai kiakkoo, kuten Tampereella sanotaan. En olisi halunnut tehdä mitään muuta kuin pelata.

Oikeastaan yksi ainoa kilpailija jääkiekolla oli, sillä välillä kuvittelin olevani Batman. Diggasin Batmania intohimoisesti, hän oli ilman muuta suurin sankarini. Siis Ilveksen pelaajien lisäksi: Lasse Oksanen, Jorma Peltonen, Reijo Mintsu Hakanen, Pekka Leimu, näitähän riitti.

Isäni Onni Valdemar oli Tampereen kaupungin liikennelaitoksen rasvari, nykyään varmaan sanottaisiin hienosti huoltoasentaja tai peräti automekaanikko. Äitini Alli Tellervo piti Nikin kioskia kotinurkillamme Atalassa. Vanhemmat veljeni Kosti ja Olavi ovat syntyneet vuosina 1947 ja 1949 ja siskot Tarja 1950 ja Pirjo 1953. Minä olen ilman muuta perheen iltatähti, kun synnyin vasta 1962. Olen siis yhdeksän vuotta Pikeäkin nuorempi. En tarkoin tiedä, mitä siinä oikein tapahtui, enkä ole sitä lähtenyt sen tarkemmin kyselemään. Omalta kannaltani tietysti hyvä, että kävi kuten kävi.

Kukaan perheestä ei ollut töissä Atan hammasratas-tehtaalla kuten niin moni muu Atalassa. Siitähän koko kylä oli saanut nimensäkin. Alun perin Erik Dunckerin ja Jaakko Mäkisen vuonna 1937 perustama yritys Autotarvike Oy oli matkan varrella lyhentynyt Ataksi. Sitten nimi on kansainvälistynyt entisestään Ata Gears Oy:ksi.

Autoja kyllä viriteltiin. Isäni, rasvamestari Onskan, lisäksi siinä lajissa kunnostautuivat kummatkin veljeni. Volgan ja Zephyrin ja kaiken maailman Hoppa-Fordien raatoja oli aina puupölkkyjen päälle pystyyn nostettuina viidestä kuuteen kappaletta pitkin metsiä. Ei se mikään virallinen autokorjaamo ollut, Kostihan oli pian rakennusmestari ja Oltsu jonkin aikaa töissä Heinosen Kesoililla Ristinarkussa. Mutta Kosti oli tietysti kaikkein koulutetuimpana ja muutenkin järjestelmällisenä

kaverina hankkinut hitsipillit ja -pullot, joten kyllä siinä autojen rassailussa ihan tekemisen meininki oli.

Alli-äidin pitämä Nikin kioskki oli jo varhain koitua minun ja kaverini Niemisen Askon kohtaloksi. Varasimme sieltä näet tupakkaa – mitä ei voi pitää kovin älykkäänä rötöksenä – ja jäimme heti kiinni. Opettelimme tupakoinnin saloja muka piilossa ulkovovessassa tajuamatta, että savu paljastaa meidät oitis. Äiti rymisteli paikalle, että mitä täällä oikein tapahtuu.

Siitä ei sen kummempaa seurannut, mutta pahempaa oli kuitenkin edessä. Autotallissa oli tietysti öljyä, rasvaa ja ennen kaikkea öljyisiä trasseleita, ja jotenkin onnistuimme näissä tupakki- ja tulitikkuleikeissämme tuikkaamaan koko tallin tuleen. Heittelin muina miehinä puukkoa tallin oveen, kun savu alkoi saumoista tupruta. Kun avasin oven, talli oli jo ilmiliekeissä. Eihän siinä muu auttanut kuin äiteelle kiljumaan, että talli on tulella.

Palokuntaa odoteltiin Askon kanssa kauhusta jäykkinä. Ikään kuin siinä ei olisi ollut tarpeeksi, paloautosta hyppäsi ensimmäisenä suurin sankarimme, Ilveksen ja Leijonien laitahyökkääjä Pekka Leimu. Leimu halusi totta kai tietää, oliko Atalan pikkunööseillä mitään aavistusta palon syttymisen syistä. Valehtelimme tietysti, että mistäs me sellaisia tietäisimme. Tai ei se oikeastaan ollut edes vale, sen verran oli jo nuppi sekaisin ja löysät housussa kaikesta jännityksestä.

Kovasta yrityksestä huolimatta en kuitenkaan oppinut oikein koskaan tupakkaa kunnolla polttamaan, vaikka vielä Nekalassa joskus kaksitoistavuotiaana oli kovaa yritystä Bostonin mannekiiniksi. Sitten sekin jäi.

Vieraita Torontosta

Asuimme vielä Atalassa, kun hankkiuduin Takahuhdin Ilveksen F-junioreihin vuonna 1970. Mitään koko kaupungin F1-joukkuetta ei ollut, kun ei ollut vielä mitään F-juniorien SM-sarjaakaan. Sieltä Takahuhdista kuitenkin lähetettiin muutama poika Eteläpuiston kentälle harjoituksiin, koska kaupunkiin oli vuonna 1971 tulossa vieraita Torontosta. Torontolainen juniorijoukkue oli pelireissulla Suomessa, ja Ilves tunnettuna juniorikasvatustajana oli valikoitunut sille yhdeksi vastustajaksi. Joukkue oli Don Valley Hockey Club, mutta jostain syystä se esiintyi tarunhoitoisen NHL-seura Toronto Maple Leafsin pelivehkeissä. Pikkunassikoiden ajatuksissa se oli tietysti Toronto Maple Leafs.

Ei Kanadan kiekkoilu kuitenkaan täysin vierasta ollut, sillä Ilves oli organisoinut D-ikäisten junioritoimintansa Kanada-sarjaksi jo 1960-luvun alussa. Eri kaupunginosien joukkueet saivat nimensä NHL-esi-

kuviltaan. Tappara seurasi perässä, ja niin puoli kaupunkia tunnettiin pian salanimillä Chicago, Montreal, Toronto, Boston tai Philadelphia NHL-esikuviansa mukaan.

Kanadalaisten vierailu ei ollut aivan ongelmaton, mutta siitä me nappulat emme tietenkään tienneet yhtään mitään. Suivaantuneina Neuvostoliiton ja vähän Tšekkoslovakiankin ylivoimaan MM-kaukaloissa Kanada oli pannut kiekkoyhteistyön Eurooppaan poikki. Syynä oli se, että kanadalaiset eivät saaneet tuoda kisoihin ammattilaisia. Kanadan mielestä Neuvostoliiton ja Tšekkoslovakian pelaajat olivat sitä. Tässä Kanada oli tietysti täysin oikeassa, olivathan monet Neuvostoliiton pelaajista päätyökseen kiekkoilivia armeijan upseereita. Boikotti päättyi vasta 1977, kun NHL-ammattilaiset pääsivät MM-turnaukseen.

Aamulehden etusivun täyttivät maaliskuussa 1971 muun muassa pitkään jatkunut metallilakko ja hallituksen kiistely hintasäännöstelystä, mutta urheilusivuille riitti muutakin. Maaliskuun 12. päivä lehdessä mainostettiin 9-vuotiaiden suurottelua Tampere–Toronto Koulukadun tekojäärädalla. Kanadan ja Euroopan kiekkosuhteita ravistellut boikotti näkyi siinä, että ottelut pidettiin tarkoituksella mahdollisimman epävirallisina. Helsingin joukkue oli kasattu korttelikiekon pelaajista nimellä Helsinki All Stars, Helsingissä Ilves-junnut naamioitiin

Tampereen kaupunkijoukkueeksi. Kanadassa seurattiin tarkoin, etteivät pikkunassikat vahingossakaan päätyisi virallisiin suhteisiin suomalaisten kiekkoseurojen kanssa.

Tamperelaisjoukkuetta valmensi Pekka Pohja. Lopullinen joukkue Torontoa vastaan valittiin näiden yksien harjoitusten perusteella. Kenttäpelaajat valittiin luistelukokeessa – kaksikymmentä nopeinta kaveria päästä päähän saivat kutsun lopulliseen joukkueeseen. Se oli siinä.

Ottelu päättyi taitavien vieraiden voittoon 2–5, mutta kentän paras oli ainakin suomalaislehtien mukaan kotijoukkueen hyökkääjä Jari ”Lätty” Hirsimäki. Kehuja sai myös toinen maalintekijä, puolustaja Jyrki Seppä, nykyinen Ilves Hockey Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Mukana oli yhdeksänvuotiaita, jotka olivat syntyneet

loppuvuodesta 1961 ja vähän nuorempia ikäluokasta 1962, johon itsekin lukeudun. Joukkueen maalilla pelasi Ilpo Nieminen, joka tuli myöhemmin paljon tunnetummaksi olympiamelojana.

Helsingissä torontolaiset olivat jääneet tasapeliin, mutta Helsinki All Stars oli kasattu hieman vanhemmista pelaajista, joihin kuuluivat muun muassa sellaiset sankarit kuin Timo Blomqvist, Anssi Melametsä ja Tony Arima.

Hirsimäki ja muut kuusykköset menivät menojaan, mutta oman ikäluokkani 1962 Ilveksen joukkue pysyi hyvin pitkälle kasassa, kun aloimme E-junioreissa pelata Suomen mestaruuksista. Joukkueovereista pisimmälle pääsivät maailmanmestari Jukka Tammi ja omasta mielestäni joukkueen suurin lahjakkuus, Pekka ”Rono” Järvelä. Muista kannattaa mainita ainakin Jari Grönstrand ja Kai Sointu. Sekä tietysti Mika Savilahti, joka meloi 1984 Los Angelesin olympialaisten kajakkikaksikossa edellä mainitun Ilpo Niemisen parina. Monipuolisia urheilijalahjakkuuksia siis.

Tällä porukalla voitimme E-juniorien Suomen mestaruudet vuosina 1973 ja 1974. Ne jäivätkin kiekkourani huipennuksiksi, mutta ei niitä kultamitaleita minulta tietenkään poiskaan oteta. En ollut mikään pekkajärvelä, eikä Kankusta siis tullut liigapelaajaa saati NHL-kiekkoilijaa. Järvelä ei vielä ollut vuoden 1973 mestari-

joukkueessa, sillä hän tuli KooVeesta vasta seuraavalle kaudelle. Itse lopetin pelaamisen KooVeessa 1977, kun en enää Ilvekseen mahtunut, ja musakeikat alkoivat painaa päälle. En ollut enkä ole siitä mitenkään katkera, sillä pelasin niin pitkälle kuin mihin kykyni riittivät. Ilvesläinen olen silti edelleen henkeen ja vereen. Siitä on kyse myös Yellowgreens-bändissä ja Ilveksiä ainiaan ry:ssä, joissa kummassakin olen vahvasti mukana.

Silloin nuorina vaikka kultaakin voitettiin, ei se riittänyt liigajoukkueen rosteriin

Ja vaikka kuinka paljon fanerilta lauottiin, ei tullut täyttymystä NHL-unelmiin

Aina jällelle mentiin kukonlaulun aikaan, minkä poltteen tähän lajiin aikaan se saikaan

Me ollaan Ilveksiä ainiaan ei voi olla parempaa elämme mahtavaa keltavibreää unelmaa

Me ollaan Ilveksiä ainiaan sitä meistä pois ei saa olemme syntyneet väriä tunnustamaan

(säv./san. Ari Kankaanpää)

Jääkiekkourani ei kuitenkaan ollut vielä lopullisesti ohitse. Vuonna 2025 tulin näet kutsutuksi vajaan vuoden try out -jakson jälkeen Pyykinen Haukkojen viralliseksi

TÄHTIEN KOMPPAAJA. SUOMALAISEN POPULAARI- MUSIIKIN LUOTTOKITARISTIN MUISTELMAT.

"Morjens jätkät, kuka ajaa? Eihän minulla ollut edes ajokorttia, kun Irwin tätä kysyi. Sen jälkeen olen säästänyt muun muassa Reetua, Paulaa, Patea ja Juicea. Kaikilta olen oppinut jotain. Jotkut jutut on vain pakko kertoa, että kehtaa käydä kumartamassa, kun sen aika on."

Ari "Kankku" Kankaanpää (s. 1962) on kulkenut pitkän tien eturivin artistien säästäjänä. Teos tuo valokeilaan tähtien rinnalle luottokitaristin. Välillä kurkistetaan sinne, mihin valot eivät yllä, savuihin takahuoneisiin ja keikka-busseihin. Soittajan arki käy tutuksi iloineen ja suruineen, kerrontaa värittää lämmin mutta omintakeinen tampere-lainen huumori. Tähdistäkin paljastuu jotain uutta, mutta ennen kaikkea tämä on Kankku Kankaanpään tarina.

Jari Korkki on Tampereella syntynyt ja kasvanut toimittaja ja tietokirjailija, joka on politiikan lisäksi erikoistunut historiaan. Musiikista hän on aiemmin kirjoittanut teoksen *Manserock jäi soimaan* (Docendo 2022).

Kansi: Jussi Jääskeläinen
Kannen kuvat: Harri Hinkka